

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE
WOJEWODY LUBUSKIEGO
NR NK-I.4131.3.2018.AHOR
z dnia 5 stycznia 2018 r.

Rada Miasta Zielona Góra

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875) stwierdzam nieważność § 1 pkt 1 oraz § 1 pkt 3 Uchwały Nr LIX.814.2017 Rady Miasta Zielona Góra z dnia 28 listopada 2017 r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo – krajobrazowego "Park Braniborski".

Uzasadnienie

W dniu 28 listopada 2017 r. Rada Miasta Zielona Góra podjęła Uchwałę Nr LIX.814.2017 zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo – krajobrazowego "Park Braniborski". Przedmiotowy akt został doręczony organowi nadzoru w dniu 8 grudnia 2017 roku.

Uchwałą Nr LXXI.617.2014 Rady Miasta Zielona Góra z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo - krajobrazowego "*Park Braniborski*" (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego, poz. 1594) został ustanowiony zespół przyrodniczo-krajobrazowy pod nazwą "*Park Braniborski*" obejmujący następujące nieruchomości położone na terenie Miasta Zielona Góra: 1) działkę nr 344 w obrębie geodezyjnym nr 32, 2) działkę nr 351/6 w obrębie geodezyjnym nr 32, 3) działkę nr 408 w obrębie geodezyjnym nr 32, 4) działkę nr 769 w obrębie geodezyjnym nr 33, stanowiących własność Miasta Zielona Góra, o łącznej powierzchni około 24 ha. W § 1 pkt 1 badanej uchwały Nr LIX.814.2017 Rada Miasta dokonała zmiany w uchwale nr LXXI.617.2014 polegającej na zmniejszeniu obszaru zespołu poprzez wyłączenie z niego części działki o nr 351/6. W drugim zdaniu § 1 pkt 1 wskazano, że po dokonanych wyłączeniach obszar parku wynosi 22,8270 ha, a jego położenie określone zostało na mapie stanowiącej załącznik do uchwały. Zgodnie zaś w § 1 pkt 3 kwestionowanej uchwały „załącznik do uchwały otrzymuje brzmienie jak w załączniku do niniejszej uchwały” – na mapie wskazano położenie zespołu po zmniejszeniu jego powierzchni.

W § 1 pkt 2 Rada sformułowała zakazy obowiązujące w stosunku do zespołu, dostosowując ich treść do obecnie obowiązującego art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2016 r., poz. 2134 ze zm.).

W uzasadnieniu do badanej uchwały wskazano, że zamierzonym celem uchwały jest „formalne przygotowanie realizacji inwestycji przy ul. Władysława IV oraz uporządkowanie stanu prawnego uchwały z przepisami ustawy o ochronie przyrody”. Wyjaśniono także, iż „W związku z wnioskami mieszkańców do Budżetu Obywatelskiego i przystąpieniem do rewitalizacji terenu okolic ul. Władysława IV, opracowano koncepcję zagospodarowania terenu przy ulicy Władysława IV wraz z budową parkingu na działce nr 351/6 obręb 32. W wersji wybranej przez mieszkańców osiedla w trakcie konsultacji społecznych, konieczne jest wydzielenie terenu pod budowę tego parkingu i wyłączenie go z obszaru Zespołu Przyrodniczo - Krajobrazowego „Park Braniborski”. Powierzchnia planowanego wydzielenia to 0,8 ha. Pozostała powierzchnia zespołu to ok. 23 ha. Z powodu deficytu miejsc parkingowych, na niezadrzewionej polanie, planuje się realizację parkingu, z którego będą mogli korzystać mieszkańcy Miasta przyjeżdżający do Parku”.

Pismem z dnia 21 grudnia 2017 r., NK-I.4130.78.251.2017.AHor, organ nadzoru zwrócił się do Prezydenta Miasta Zielona Góra o udzielenie wyjaśnień i dokumentacją, w tym: przesłanie kopii wszystkich pism przesłanych z Urzędu Miasta Zielona Góra do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z wnioskiem o uzgodnienie projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo – krajobrazowego "Park Braniborski"; udzielenie wyjaśnień czy rozważana była możliwość zwiększenia ilości miejsc parkingowych w rejonach ulic Władysława IV i Braniborskiej w inny sposób niż poprzez ingerencję w istniejący zespół przyrodniczo – krajobrazowy "Park Braniborski" , a jeśli tak to przesłania kopii analiz dokonanych przez Urząd Miasta Zielona Góra w tej sprawie; przesłanie kopii wszystkich wniosków mieszkańców Zielonej Góry do Budżetu Obywatelskiego dotyczących zagospodarowania terenu przy ul. Władysława IV złożonych w latach 2015-2017, w szczególności tych dotyczących rozbudowy miejsc parkingowych oraz udzielenie wyjaśnień co do sposobu ich rozpatrzenia; przesłanie opracowanej przez Urząd Miasta Zielona Góra koncepcji zagospodarowania terenu przy ul. Władysława IV wraz z budowa parkingu na działce 351/6 obręb 32; wskazanie, który z czterech wariantów zagospodarowania terenu przy ul. Władysława IV przedstawionych mieszkańcom w ramach konsultacji społecznych został ostatecznie wybrany oraz przedstawienie szczegółowych wyników konsultacji w tej sprawie.

W odpowiedzi pismem z dnia 28 grudnia 2017 r., znak DR-PL.030.16.2017, I Zastępca Prezydenta Miasta Zielona Góra Pan Krzysztof Kaliszuk przesłał: kopie pism dotyczących wniosku o uzgodnienie projektu przedmiotowej uchwały z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. i zestawienie wniosków składanych do budżetu obywatelskiego w latach 2015 - 2017 dotyczących zagospodarowania terenu w rejonie ul. Władysława IV pod miejsca parkingowe. Prezydent wyjaśnił, że „Analizowano różne rozwiązania lokalizacji miejsc postojowych, ale efekt tych analiz był niewspółmierny do propozycji zawartych w koncepcjach poddanych konsultacji”, nie przesłał jednak żądanych kopii analiz dokonanych przez Urząd Miasta Zielona Góra w sprawie możliwość zwiększenia ilości miejsc parkingowych w rejonach ulic Władysława IV i Braniborskiej w inny sposób niż poprzez ingerencję w istniejący zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Park Braniborski” ani też koncepcji zagospodarowania terenu przy ul. Władysława IV wraz z budowa parkingu na działce 351/6 obręb 32. Ponadto Prezydent udzielił wyjaśnień w kwestii konsultacji – przeprowadzonej ankiety w związku z planowanym zagospodarowaniem terenu przy ul. Władysława IV wraz z budowa parkingu na działce nr 351/6 i wskazał, że ostatecznie wybrano wariant II przedstawionej propozycji. Z będącej w posiadaniu organu nadzoru kopii ankiety „Rozbudowa ul. Władysława IV” wynika, że wariant II miałby doprowadzić do powstania 96 miejsc parkingowych przy minimalnej ingerencji w drzewostan, czyli przez wycięcie 14 drzew.

Po dokonaniu oceny prawnej oraz analizy przesłanej przez Prezydenta Miasta dokumentacji i wyjaśnień, a także innej dokumentacji dołączonej do skarg dotyczących uchwały Nr LIX.814.2017, które wpłynęły do organu nadzoru w grudniu 2017 r., wskazuję, że przedmiotowa uchwała w zakresie § 1 pkt 1 oraz § 1 pkt 3 została podjęta z istotnym naruszeniem art. 44 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody.

Organ nadzoru ustalił, że projekt niniejszej uchwały został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim (postanowienie z dnia 20 listopada 2017 r., znak WPN-I.626.3.2017.KA1). W związku z tym uzgodnieniem uchwała Nr LIX.814.2017 w zakresie sformułowania zakazów obowiązujących w stosunku do zespołu jest zgodna z prawem.

Wskazać należy, że zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody zniesienia formy ochrony przyrody w zakresie ustanowionego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego dokonuje

rada gminy w drodze uchwały. Jednakże zgodnie z art. 44 ust. 4 tej ustawy „Zniesienie formy ochrony przyrody, o której mowa w ust. 1, następuje w razie utraty wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ze względu na które ustanowiono formę ochrony przyrody, lub w razie konieczności realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych lub zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego”. Z uzasadnienia do uchwały Nr LIX.814.2017 wynika, że zniesienie formy ochrony przyrody w stosunku do zespołu przyrodniczo – krajobrazowego „Park Braniborski” poprzez wyłączenie z niego części jego obszaru o powierzchni około 0,8 ha następuje ze względu na przesłankę „konieczności realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych”. Przesłanka ta zawiera w sobie dwa elementy, które muszą być spełnione łącznie: po pierwsze musi występować konieczności realizacji inwestycji celu publicznego, a po drugie brak jest możliwych rozwiązań alternatywnych.

Nawet jeśliby uznać, że budowa parkingu ogólnodostępnego na terenie parku, w związku z deficytem miejsc parkingowych w okolicy, stanowi realizację inwestycji celu publicznego to nie sposób uznać, że ziszcila się druga przesłanka braku rozwiązań alternatywnych. To na organie stanowiącym gminy spoczywa ciężar wykazania faktu, że spełnione są konkretne przesłanki do zniesienia formy ochrony przyrody. W uzasadnieniu do uchwały brak jest jakiegokolwiek odniesienia się do analizy czy też oceny, że brak jest rozwiązań alternatywnych dla budowy parkingu na terenie parku. W związku z tym organ nadzoru wystąpił o udzielenia wyjaśnień czy rozważana była możliwość zwiększenia ilości miejsc parkingowych w rejonach ulic Władysława IV i Braniborskiej w inny sposób niż poprzez ingerencję w istniejący zespół przyrodniczo – krajobrazowego "Park Braniborski", a jeśli tak to również o przesłanie kopii analiz dokonanych przez Urząd Miasta Zielona Góra w tej sprawie, a także przesłanie opracowanej przez Urząd Miasta Zielona Góra koncepcji zagospodarowania terenu przy ul. Władysława IV wraz z budowa parkingu na działce 351/6 obręb 32. W odpowiedzi na to wezwanie Prezydent w piśmie z dnia 28 grudnia 2017 r. wyjaśnił jedynie, że „Analizowano różne rozwiązania lokalizacji miejsc postojowych, ale efekt tych analiz był niewspółmierny do propozycji zawartych w koncepcjach poddanych konsultacji” i nie przesłał żadnej dokumentacji potwierdzającej ten fakt.

W związku z tym nie sposób więc uznać, że zostały spełnione obie przesłanki do zniesienia formy ochrony zespołu przyrodniczo – krajobrazowego "Park Braniborski", a mianowicie konieczność realizacji inwestycji celu publicznego przy braku możliwych rozwiązań alternatywnych. Co więcej z przesłanego przez Prezydenta zestawienia wniosków składanych do budżetu obywatelskiego w latach 2015 - 2017 dotyczących zagospodarowania terenu w rejonie ul. Władysława IV pod miejsca parkingowe wynika, że mieszkańcy zgłaszali alternatywne lokalizacje parkingów, np. przy murze oporowym, poprzez budowę platformy nad garażami przy ul. Władysława IV nr 2-8 i 10-18, przy ul. Władysława IV w pobliżu wieżowców 12, 14, 16, 18, 20.

Na marginesie należy również wskazać, że podjęcie przedmiotowej uchwały i wyłączenie z zespołu przyrodniczo – krajobrazowego "Park Braniborski" jedynie części działki nr 351/6 i tak nie mogłoby doprowadzić do realizacja wariantu II rozbudowy ul. Władysława IV polegającej na budowie parkingu na działce nr 351/6. Z przedstawionej przez Urząd Miasta Zielonej Góry ankiety „Rozbudowa ul. Władysława IV” i mapy obrazującej wariant II budowy parkingu wynika, że droga dojazdowa do parkingu znajdowałaby się także na działce nr 344 w obrębie geodezyjnym nr 32 (http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/?gmap=gp0&actions=acShowServices_KATASTER). Natomiast cała działka nr 344 położona jest na terenie zespołu, w związku z czym nie byłoby możliwe jej przekształcenie i zmiana sposobu jej użytkowania przez budowę drogi dojazdowej.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak na wstępie.

Pouczenie:

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Lubuski

Władysław Dajczak